

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, 19.1.2012
COM(2012) 6 окончателен

**СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА
И ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ**

**относно стратегията на Европейския съюз за защита и хуманно отношение към
животните за периода 2012—2015 г.**

(текст от значение за ЕИП)

{SEC(2012) 55 окончателен}

{SEC(2012) 56 окончателен}

СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА И ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ

относно стратегията на Европейския съюз за защита и хуманно отношение към животните за периода 2012—2015 г.

(текст от значение за ЕИП)

1. ВЪВЕДЕНИЕ

В член 13 от Договора за функционирането на Европейския съюз животните са признати за същества с усещания и е поставено изискването за пълно зачитане на изискванията за хуманно отношение към тях при изработването и осъществяването на някои политики на ЕС.

Различните аспекти на политиката на ЕС за хуманно отношение към животните, на която се подчинява отглеждането на милиарди животни в ЕС със стопанска цел, бяха представени комплексно за първи път през 2006 г. в приетия от Комисията План за действие на Общността за защита и хуманно отношение към животните за периода 2006—2010 г.¹ Използваните за селскостопански цели птици са приблизително два милиарда², а бозайниците — триста милиона. Според оценките всяка година за опитни цели се използват дванадесет милиона животни. Популациите от котки и кучета се оценяват на около сто милиона животни³, които са собственост предимно на частни лица. Трудно е да се даде оценка за обема на продаваните и купувани домашни любимци в ЕС. Липсват данни на ниво ЕС и за броя на животните, отглеждани в зоологически градини и аквариуми.

Различните аспекти на хуманното отношение към животните, отглеждани за селскостопански цели, са обхванати в хоризонтална директива⁴. Специфичните аспекти са обхвани от законодателството на ЕС относно транспортирането⁵ и

¹ COM(2006) 13 окончателен, 23. 1.2006 г.

² 793 милиона пилета за производство на месо, 453 милиона кокошки носачки и 197 млн. пуйки. Не във всички държави-членки има данни за броя на пуйките, патиците и гъските.

³ Оценка на политиката на ЕС за хуманно отношение към животните и възможни бъдещи варианти на политика (Evaluation of the EU policy on animal welfare and possible policy options for the future), декември 2010 г. Вж. приложение A1.7 и <http://www.eupaw.eu/>

⁴ Директива 98/58/ЕО на Съвета от 20 юли 1998 г. относно защитата на животни, отглеждани за селскостопански цели (ОВ L 221, 8.8.1998 г., стр. 23). Освен това с Решение 78/923/ЕИО на Съвета относно сключването на Европейската конвенция за защита на животните, отглеждани за селскостопански цели (ОВ L 323, 17.11.1978 г., стр. 12) Съюзът превърна Конвенцията в част от правото на ЕС.

⁵ Регламент (ЕО) № 1/2005 относно защитата на животните по време на транспортиране (ОВ L 3, 5.1.2005 г., стр. 1).

клането⁶. За отглеждането на телета⁷, свине⁸, кокошки носачки⁹ и бройлери¹⁰ се прилагат специфични изисквания на ЕС. За животните, използвани за опитни цели¹¹, също се прилагат специфични правила за хуманно отношение към тях. Законодателството на ЕС относно зоологическите градини¹² е с насоченост към опазването на видовете, но като се отчита хуманното отношение към животните. Няма европейско законодателство относно хуманното отношение към домашните любимци. Правилата на ЕС относно биологичното селско стопанство включват високи стандарти за хуманно отношение към животните при отглеждането на говеда, свине и домашни птици¹³.

Настоящото съобщение стъпва на опита, натрупан в рамките на Плана за действие за 2006—2010 г., за да предложи направления на действие на ЕС за следващите четири години, като използва постигнатия научен и технически напредък, за да съвмести хуманното отношение към животните с икономическата реалност при изпълнението на съществуващите правни разпоредби. Настоящата стратегия е продължение на Плана за действие, както препоръчаха повечето заинтересовани страни, с които бяха проведени консултации, и Европейският парламент.

Отглеждането на животни в ЕС годишно е на стойност 149 милиарда евро, а използването на опитни животни се оценява годишно на 930 милиона евро.

2. ЗАЩО Е НУЖНА СТРАТЕГИЯ ЗА ХУМАННО ОТНОШЕНИЕ КЪМ ЖИВОТНИТЕ?

През последните години¹⁴ Съюзът заделя средногодишно почти 70 милиона евро в подкрепа на хуманното отношение към животните, 71 % от които са насочени към селскостопанските производители като плащания за хуманно отношение към животните от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони. Разходите за развитие на селските райони се съфинансират от държавите-членки, като в допълнение на специфичната мярка за ангажимент за хуманно отношение към животните, надхвърлящ определената в законодателството база, държавите-членки могат по своя преценка да

⁶ Директива 93/119/ЕО на Съвета относно защитата на животните по време на клане или умъртвяване (ОВ L 340, 31.12.1993 г., стр. 21). На 1.1.2013 г. ще бъде заменена от Регламент (ЕО) № 1099/2009 на Съвета относно защитата на животните по време на умъртвяване (ОВ L 303, 18.11.2009 г., стр. 1).

⁷ Директива 2008/119/ЕО на Съвета за определяне на минимални стандарти за защита на телетата (ОВ L 10, 15.1.2009 г., стр. 7).

⁸ Директива 2008/120/ЕО на Съвета относно определяне на минималните стандарти за защита на свинете (ОВ L 47, 18.2.2009 г., стр. 5).

⁹ Директива 1999/74/ЕО на Съвета за установяване на минимални изисквания за защитата на кокошки носачки (ОВ L 203, 3.8.1999 г., стр. 53).

¹⁰ Директива 2007/43/ЕО на Съвета за определяне на минимални правила за защита на пилетата, отглеждани за производство на месо (ОВ L 183, 12.7.2007 г., стр. 19).

¹¹ Директива 2010/63/ЕС на Европейския парламент и на Съвета относно защитата на животните, използвани за научни цели (ОВ L 276, 20.10.2010 г., стр. 33).

¹² Директива 1999/22/ЕО на Съвета относно държането на диви животни в зоологически градини (ОВ L 94, 9.4.1999 г., стр. 24).

¹³ Регламент (ЕО) № 834/2007 на Съвета (ОВ L 189, 20.7.2007 г., стр. 1) и Регламент (ЕО) № 889/2008 на Комисията (ОВ L 250, 18.9.2008 г., стр. 1).

¹⁴ Данните от доклада за оценка се отнасят за периода 2000—2008 г.

предлагат според националите си приоритети мерки в подкрепа на инвестиции в стопанствата, обучение, консултации и участие на стопаните в схеми за качество и др. Останалата част от средствата е предназначена за всички останали дейности на ЕС, имащи отношение към изработването на политиката: научноизследователска дейност (21 %), икономически проучвания, комуникация, образование, обучение и международни въпроси, прилагане на законодателството и пр.

Въпреки това с всяка изминала година става все по-ясно, че механичното прилагане на едни и същи специфични за сектора правила към хуманното отношение към животните не винаги дава желаните резултати. Проблемите във връзка със съответствието със специфичните за сектора правила разкриват необходимостта да се помисли дали един универсален подход може да доведе до по-добри резултати в хуманното отношение към животните в целия Съюз. Многообразието от системи за отглеждане, климатични условия, качества на земите в различните държави-членки водят до значителни трудности при постигането на консенсус по единни правила и до още по-големи трудности при гарантирането на тяхното правилно прилагане. В крайна сметка в Съюза не може да се постигне еднаквост на условията за хуманно отношение към животните, а такава еднаквост е необходима, за да се поддържа огромната стопанска дейност във връзка с отношението към животните в Европейския съюз.

Въпреки че темата за хуманното отношение към животните е прокарана чрез конкретни законодателни актове, съществуват области, в които няма специално законодателство на ЕС, а съществуващите общи изисквания са трудно приложими. Еwentуално има поле за **опростяване** чрез въвеждане на по-прецизни разпоредби в общите правила, които да бъдат насочени към основните фактори, от които се определя хуманното отношение към животните.

В оценката на политиката на ЕС за хуманно отношение към животните се заключава, че стандартите за хуманно отношение към животните са довели до допълнителни разходи за животновъдния и опитния сектор, които се оценяват на около 2 % от общата стойност на тези сектори. Няма данни дотук тези разходи да са застрашили икономическата им устойчивост. Трябва обаче да бъде използвана всяка възможност за икономическо изразяване на допълнителната полза от политиката за хуманно отношение към животните с цел повишаване на конкурентоспособността на селското стопанство на ЕС, в т.ч. и на дребните селскостопански производители.

Като основни общи фактори за статуса, който животните в Съюза имат по отношение на хуманното отношение към тях, бяха идентифицирани следните:

1. Неприлагането на законодателството на ЕС в държавите-членки все още е често срещано в някои сфери.

Някои държави-членки не предприемат достатъчно мерки за информиране на заинтересованите страни, обучение на официалните

инспектори, извършване на проверки и налагане на санкции¹⁵. Вследствие на това някои законодателни разпоредби на ЕС не се прилагат изцяло и не водят до търсения ефект по отношение на хуманното отношение към животните.

Стандартите за хуманно отношение към животните често предполагат допълнителни разходи, чието разпределение по хранителната верига обаче не винаги е съразмерно. Съюзът осигурява някои инструменти, чрез които да бъдат обезщетявани производителите за по-високите им производствени разходи. Законодателството на ЕС дава възможност за преходни периоди от по няколко години, които да улеснят извършването на структурни промени при някои системи на отглеждане на животни; този подход обаче не винаги води до преминаване навреме към целевите методи и системи. Положителният културен прием на различните аспекти на хуманното отношение към животните е от основно значение за по-доброто зачитане на духа на законодателството и на конкретните му разпоредби.

2. Сред потребителите липсва подходяща информация относно различните аспекти на хуманното отношение към животните.

По данни на проведено в целия ЕС проучване хуманното отношение към животните е значим въпрос за 64 % от населението. Други проучвания¹⁶ показват обаче, че загрижеността за хуманното отношение към животните е само един от факторите, от които зависи изборът на потребителя, и често пъти не е от значение, тъй като потребителите на винаги са добре информирани за методите на производство и отражението им върху хуманното отношение към животните. В крайна сметка решенията на потребителите се определят основно от цената и от пряко проверими характеристики на хранителните продукти.

3. Много от заинтересованите страни не знаят достатъчно за хуманното отношение към животните.

По-голямата част от средствата за финансиране на научноизследователската дейност на ЕС в сферата на хуманното отношение към животните се разходват за методи, които са алтернативни на опитите с животни, но постиженията не се огласяват достатъчно добре, а научноизследователските дейности в държавите-членки не са достатъчно добре координирани. В същото време липсата на информация за наличието на алтернативни практики в системите за производство

¹⁵ В някои държави-членки голяма част от животните се колят без предварително зашеметяване, тъй като компетентните органи дават дерогация за клане без предварително зашеметяване, без да правят оценка на качествена и количествена мотивация, предвидена в законодателството на ЕС.

¹⁶ Вж. проучването за осъществимост „Етикетиране във връзка с хуманното отношение към животните и създаване на референтен център на Общността за защита на животните и хуманно отношение към тях“ (Animal welfare labelling and establishing a Community Reference Centre for Animal Protection and Welfare), 26.1.2009 г., FCEC http://ec.europa.eu/food/animal/welfare/farm/labelling_en.htm

често пъти подсилва съпротивата срещу промените, с които би могло да се постигне по-хуманно отношение към животните.

4. Необходимост от опростяване и разработване на ясни принципи на хуманното отношение към животните

Общата директива относно защитата на селскостопанските животни и директивата относно животните от зоологическите градини съдържат разпоредби, които са прекалено общи, за да постигнат практически ефект — такъв е случаят например с приложението към Директива 98/58/ЕО: „Всички животни трябва да имат достъп до храната на интервали, подходящи за техните физиологични нужди“ или с Директива 1999/22/ЕО относно животните от зоологическите градини: „подслоняване на своите животни при условия, които целят да задоволят биологичните и консервационни изисквания на отделните видове, *inter alia*, чрез предоставяне на специфично за вида обогатяване на загражденията“

В част от специалното законодателство на ЕС¹⁷ са въведени изисквания относно компетентността на персонала, работещ с животни. Тези изисквания обаче не се отнасят до всички животни (няма специфични изисквания за компетентност на персонала за отглеждане на птици или телета), а някои проблеми на хуманното отношение към животните, които са свързани с характеристиките на системите за производство, не са обхванати.

Няма специално законодателство на ЕС, обхващащо други видове селскостопански животни (като млечни крави, говеда за месо или зайци), въпреки че съществуват някои проблеми, които бяха открити от учените и от Европейския орган за безопасност на храните (ЕОБХ)¹⁸.

3. СТРАТЕГИЧЕСКИ ДЕЙСТВИЯ

С оглед на посоченото по-горе настоящата стратегия е изградена върху два допълващи се подхода.

На първо място, към някои общи проблеми трябва да се подходи по различен, холистичен начин. В продължение на години Съюзът приема или адаптира конкретни законодателни актове за конкретни проблеми. Същевременно определянето на общи принципи в една консолидирана и преразгледана законодателна рамка на ЕС може да спомогне за опростяването на законодателството в сферата на хуманното отношение към животните и в крайна сметка да улесни прилагането му.

В зависимост от резултатите от оценката на въздействието Комисията ще обмисли необходимостта от преразгледана законодателна рамка на ЕС,

¹⁷ Директивата относно свинете, регламента относно транспортирането, регламента относно умъртвяването, директивата относно лабораторните животни.

¹⁸ Списъкът на научните становища относно хуманното отношение към животните може да бъде намерен в доклада за оценка на въздействието, който придружава настоящото съобщение.

почиваща на холистичен подход. Комисията ще разгледа по-специално техническата осъществимост и уместността на въвеждането на научно мотивирани показатели на базата на постигнатите резултати в хуманното отношение към животните, а не на базата на направените вложения, каквато е практиката до сега. Комисията ще направи оценка доколко един подобен нов подход би довел до опростена законова рамка и би дал принос за подобряване на конкурентоспособността на селското стопанство на ЕС. Опитът, натрупан в областите, за които вече са предвидени показатели (бройлери и клане), ще бъде важен с оглед на бъдещите процеси.

На второ място, някои действия, които Комисията вече провежда, трябва да бъдат подсилени или използвани по-добре. Поради това в допълнение на предвижданата опростена законодателна рамка Комисията предлага и следното:

- Разработване на инструменти, включително — където е приложимо — на планове за изпълнение, за подобряване на съответствието, което показват държавите-членки;
- Подкрепа за международно сътрудничество;
- Осигуряване на подходяща информация за потребителите и широката общественост;
- Оптимизиране на синергийните ефекти със сегашната обща селскостопанска политика;
- Проучване на хуманното отношение към развъжданата в стопанства риба.

Въздействието, което действията, предприемани в контекста на настоящата стратегия, имат върху основните права, ще бъде цялостно оценявано в зависимост от нуждите, особено що се отнася до свободата на вероизповеданията¹⁹. В този контекст Комисията ще проучи и въпроса за етикетирането, предвидено в договореността по законодателното предложение относно информацията за храните²⁰.

3.1. Опростена законодателна рамка на ЕС за хуманното отношение към животните

Комисията ще разгледа доколко осъществимо е въвеждането на опростена законодателна рамка на ЕС с принципи за хуманно отношение към всички

¹⁹ Стратегия за ефективно прилагане на Хартата на основните права от Европейския съюз, COM(2010) 573 окончателен, 19.10.2010 г.

²⁰ В съображение 50 от Регламент (ЕС) № 1169/2011 на Европейския парламент и на Съвета за предоставянето на информация за храните на потребителите (ОВ L 304, 22.11.2011 г., стр. 18) се посочва, че: „Потребителите в Съюза проявяват засилен интерес към прилагането на правилата на Съюза за хуманно отношение към животните по време на клане, включително факта дали животното е било зашеметено преди клане. В тази връзка, в контекста на бъдещата стратегия на Съюза за закрилата и хуманното отношение към животните следва да се предвиди проучване на възможността на потребителите да се предоставя съответната информация относно зашеметяването на животните.“

животни²¹, отглеждани в контекста на стопанска дейност, включително — където е уместно — домашни любимци, като специално внимание ще бъде отделено на опростяването, намаляването на административната тежест и валоризирането на стандартите за хуманно отношение към животните като средство за повишаване на конкурентоспособността на хранителната промишленост на ЕС, включително потенциала на стандартите за хуманно отношение към животните да създават добавена стойност.

Ще бъдат разгледани:

- а) използването на научно мотивирани показатели за хуманно отношение към животните като евентуален начин за опростяване на правната рамка и предоставяне на възможност за гъвкавост, която да повиши конкурентоспособността на животновъдите,
 - б) нова рамка на ЕС, която да повиши прозрачността и адекватността на информацията, която потребителите имат за хуманното отношение към животните при своето решение за покупка,
 - в) създаването на европейска мрежа от референтни центрове,
 - г) въвеждането на общи изисквания за компетентност на персонала, работещ с животни.
- а) *Използване на показатели за хуманно отношение към животните на базата на постигнатите резултати*

Когато е необходимо, ще бъде разгледана възможността за използване на научно валидирани показатели на базата на постигнатите резултати, които да допълват прескриптивните изисквания на законодателството на ЕС, като специално внимание ще бъде обърнато на приноса на този нов подход за опростяването на правната уредба. Показатели, свързани със самите животни, са въведени в два наскоро приети законодателни акта в сферата на хуманното отношение към животните (Директива 2007/43/ЕО за определяне на минимални правила за защита на пилетата, отглеждани за производство на месо и Регламент (ЕО) № 1099/2009 относно защитата на животните по време на умишлено убиване).

Ще бъдат разгледани критериите, разработени по проекта Welfare Quality®²², които се отнасят до система за оценка на риска като прилаганата в сферата на безопасността на храните (вж. Регламента за храните²³). При разглеждането на съответните предложения за управление на риска ще бъдат взети предвид научните становища на

²¹ Безгръбначните животни, отглеждани като аквакултури или обект на риболовни дейности с търговска цел, няма да бъдат обхванати от тази инициатива. За развъжданата в стопанства риба ще се направят специални оценки.

²² <http://www.welfarequality.net/everyone/26536/5/0/22>

²³ Регламент (ЕО) № 178/2002 за установяване на общите принципи и изисквания на законодателството в областта на храните, за създаване на Европейски орган за безопасност на храните и за определяне на процедури относно безопасността на храните.

ЕОБХ относно разработването на показатели за хуманно отношение към животните, заедно със социално-икономическите фактори.

Използването на показатели за хуманно отношение към животните на база постигнатите резултати се признава и на международно равнище от организации като Международното бюро по епизоотии (OIE)²⁴.

- б) *Нова рамка на ЕС, която да повиши прозрачността и адекватността на информацията, която потребителите имат за хуманното отношение към животните при своето решение за покупка*

Преразгледаната законодателна рамка на ЕС за хуманното отношение към животните би могла да бъде насочена към това да осигури на потребителите инструмент, който да гарантира, че претенциите за хуманно отношение към животните са прозрачни и значими от гледна точка на науката.

С цел потребителите да бъдат по-добре подготвени ще бъдат разгледани действия, които постигат синергия или се изпълняват съвместно с други подобни инициативи на равнището на ЕС в други области на политиката.

- в) *Европейска мрежа от референтни центрове*

Идеята за мрежа от референтни центрове за хуманно отношение към животните вече е представяна от Комисията в предишно нейно съобщение²⁵. Основната цел е да се гарантира, че компетентните органи получават последователна и единна специализирана информация за начина, по който трябва да се приложи европейското законодателство, особено в контекста на показателите за хуманно отношение към животните на базата на постигнатите резултати.

Мрежата може да бъде създадена чрез съфинансиране на съществуващите научни и технически национални ресурси в областта на хуманното отношение към животните. Ролята ѝ би била да допълва, а не да дублира дейността на Европейския орган за безопасност на храните и Съвместния изследователски център на ЕС²⁶.

Мрежата може да бъде организирана така, че да отговаря на сегашната структура на законодателството на ЕС²⁷, за да гарантира на равнище ЕС следното:

²⁴ Ръководни принципи на Международния зоосанитарен кодекс относно хуманното отношение към сухоземните животни. Вж. www.oie.int.

²⁵ COM(2009) 584 окончателен от 28.10.2009 г.

²⁶ Референтната лаборатория на ЕС за алтернативни методи на изпитванията с животни (ECVAM), която действа в рамките на генерална дирекция „JRC“, не работи пряко по въпросите на хуманното отношение към животните, а върху алтернативните методи на изпитване.

²⁷ Отглеждане на телета, отглеждане на свине, отглеждане на кокошки носачки, отглеждане на бройлери, отглеждане на други селскостопански животни, транспортиране на животни, умъртвяване на животни, използване на животни за опити и отглеждане на диви животни в плен.

- Подкрепа на Комисията и на държавите-членки чрез специализирани консултации, особено в контекста на използването на показатели за хуманно отношение към животните на базата на постигнатите резултати;
- Провеждане на обучителни курсове за служители на компетентните органи и — където е приложимо — експерти от трети държави;
- Съответен принос за разпространяването на констатациите от научноизследователски проучвания и технически иновации сред заинтересованите страни от ЕС и международната научна общност;
- Координация на научноизследователската дейност в сътрудничество — когато е уместно — със съществуващи научноизследователски структури, финансирани от ЕС²⁸;

г) *Общи изисквания за компетентност на персонала, работещ²⁹ с животни*

Опростената законодателна рамка на ЕС за хуманно отношение към животните може да консолидира в един-единствен текст изискванията относно компетентността на персонала, които вече съществуват в определени законодателни актове на ЕС, и да ги усъвършенства. Въз основа на оценка на въздействието ще бъдат разработени общи принципи за доказване на компетентността.

Общите изисквания на ЕС за компетентността на персонала, работещ с животни, ще имат за цел да гарантират, че работещите с животни могат да откриват и да предотвратяват или ограничават болката и страданието на животните и също така познават правните задължения във връзка със защитата на животните и хуманното отношение към тях.

Освен това може да се обмисли адекватно ниво на компетентност за лицата, които отговарят за проектирането на процеси, съоръжения или оборудване, които се използват при животни.

Ще бъде даден ход на проучване относно обучението по хуманно отношение към животните, което ще набележи темите във връзка с хуманното отношение към животните, които да бъдат включени в учебната програма на професиите, имащи отношение към животните, и действията, които ще бъдат необходими за повишаване на съзнанието сред тези професии.

²⁸ Като съвместната работна група на SCAR (Постоянния комитет за научни изследвания в селското стопанство) за научни изследвания относно здравето на животните и хуманното отношение към тях и схемата ERA-NET за здраве на животните и хуманно отношение към тях (ANIHWA).

²⁹ Регламент (ЕО) № 178/2002 за установяване на общите принципи и изисквания на законодателството в областта на храните, за създаване на Европейски орган за безопасност на храните и за определяне на процедури относно безопасността на храните.

3.2. Подкрепа за държавите-членки и предприемане на действия за подобряване на съответствието

Комисията ще работи приоритетно по въпроса за съответствието с изискванията на законодателството. Съответствие може да се постигне единствено чрез действия за прилагане на законодателството, предприети от държавите-членки или от други организации, но на тяхна отговорност. Независимо от това Комисията има важна роля в това отношение — да гарантира, че съответствието се постига по единен начин в целия ЕС. От основно значение е да се гарантира, че към всички производители в ЕС се прилагат едни и същи условия и че животните се третират подобавашо. В настоящата стратегия се предлагат следните действия:

- Чрез FVO Комисията ще продължи да прави посещения в държавите-членки. Тя ще продължи също така активно да изпълнява прерогативите си по Договора, като при необходимост завежда искове в Съда на Европейския съюз. Това е основно действие на Комисията за гарантиране на съответствие, особено в контекста на настоящите и бъдещите предизвикателства пред хуманното отношение към животните.
- Независимо от това Комисията счита, че една добра образователна стратегия може да бъде мощно средство за постигане на култура на съответствие с изискванията на законодателството сред стопанските субекти и в държавите-членки. Европейската мрежа от референтни центрове, която потенциално ще се развие, може да поеме тази роля.
- В същото време чрез програмата „По-добро обучение за по-безопасни храни“ Комисията ще увеличи усилията си за обучение на ветеринарните инспектори. Комисията ще разгледа също така необходимостта и възможността за разширяване на обучителните дейности, така че да обхванат хуманното отношение към опитните животни и хуманното отношение към дивите животни.
- Комисията ще засили също така ролята си в консултирането на компетентните органи на държавите-членки и насърчаването на сътрудничеството, обмена на добри практики и договарянето на общи цели и насоки чрез тематични работни групи и прояви.
- За целта през следващите четири години Комисията ще разработи конкретни насоки или правила за прилагане на различните законодателни актове на ЕС в сферата на хуманното отношение към животните³⁰.

Хуманното отношение към животните е и професионален въпрос за стопанските субекти, работещи с животни в рамките на развивана от тях стопанска дейност. Затова е уместно да им се помогне да разберат какво мотивира изискванията на ЕС и по какъв начин те самите чрез по-подходящо разработени практики могат да подобрят съответствието си с изискванията.

³⁰

По-специално що се отнася до използването на дерогации от зашеметяването на животните при ритуално клане.

3.3. Подкрепа за международно сътрудничество

Еднаквите условия при хуманното отношение към животните са въпрос, който е от значение в международен аспект с оглед на това да се гарантира глобалната конкурентоспособност на стопанските субекти от ЕС. Съюзът вече е разработил някои двустранни и многостранни дейности, които трябва да бъдат оптимизирани и подкрепени, както показва оценката.

За тази цел Комисията ще:

- продължи да включва хуманното отношение към животните в двустранните търговски споразумения и във форумите за сътрудничество³¹ с цел да разширява стратегическите възможности за разгръщане на сътрудничество с по-конкретно изражение с трети държави;
- продължи да бъде активна на международната сцена, особено в рамките на Международното бюро по епизоотии (ОИЕ) и Организацията на ООН по прехрана и земеделие (ФАО), две организации, които имат инициативи в сферата на хуманното отношение към животните, като първата има приети и международни стандарти³²;
- разгледа начини, по които хуманното отношение към животните да бъде по-адекватно включено в рамките на европейската политика за съседство;
- организира, когато е уместно, големи международни прояви, целящи да популяризират гледната точка на Съюза по хуманното отношение към животните.

Подобни действия са възможност да бъде представено на световно равнище разбирането на ЕС за хуманно отношение към животните. Поради това е важно средствата, заделени за международни дейности в сферата на хуманното отношение към животните, да се използват оптимално, за да се отговори на предизвикателствата и да се постигне по-голям принос към конкурентоспособността на европейските животновъди в глобализирания свят. Поради това Комисията ще предприеме преглед на тези действия с цел да даде оценка на ползата от тях за селскостопанския сектор на ЕС и на други техни аспекти и ще докладва пред Европейския парламент и Съвета.

³¹ Броят на споразуменията за свободна търговия, в които са включени въпросите на хуманното отношение към животните, се увеличи двойно през 2011 г.

³² Към момента съществуват девет стандарта в сферата на хуманното отношение към животните (вж. <http://www.oie.int>). ФАО организира поредица от срещи с цел създаване на контакти с експерти и подкрепа за изграждането на капацитет в различни области, които имат връзка с хуманното отношение към животните. Организацията е създала и специален уебсайт за хуманното отношение към селскостопанските животни (<http://www.fao.org/ag/againfo/themes/animal-welfare/en/>).

3.4. Осигуряване на подходяща информация за потребителите и широката общественост

Хуманното отношение към животните е тема, която вълнува широки обществени кръгове. Отношението към животните е пряко свързано с етиката и е част от ценностната система на Съюза. Поради това е уместно комуникацията да бъде насочена към децата, младежите и широката общественост, за да се повишава съзнанието за уважението към животните и да се насърчава отговорното притежание на животни.

Хуманното отношение към животните е и тема, която интересува гражданите като потребители. Животинските продукти се използват широко, особено при производството на храни, а потребителите се интересуват какво е било отношението към животните. От друга страна, потребителите като цяло нямат средства, чрез които да отговорят на едни по-високи стандарти за хуманно отношение към животните.

Поради това е уместно потребителите в ЕС да бъдат информирани за законодателството на ЕС, приложимо към животните, отглеждани за производство на храна, и да се гарантира отсъствието на подвеждащи твърдения за хуманно отношение към животните.

В държавите-членки се провеждат многобройни комуникационни и образователни дейности. Едно цялостно представяне на положението в ЕС ще даде възможност да бъдат открити празнотите и местата, в които Съюзът може да даде добавена стойност.

Всички подобни цели са комплементарни една на друга и евентуално ще се нуждаят от специални инструменти. Част от тях вече съществуват — например „Фермата“ (за деца от началното училище и техните учители) или програмата „По-добро обучение за по-безопасни храни“ (за официалните инспектори). Освен това Комисията организира редовни срещи за постигане на по-добро разбиране и прилагане на законодателството на ЕС. Тяхната ефективност може да бъде повишена, а те самите да бъдат допълнени от нови комуникационни средства.

Поради това Комисията възнамерява най-напред да започне проучване, което да картографира провежданите в момента информационни и просветни дейности за хуманно отношение към животните, насочени към широката общественост и потребителите. Подобни действия биха могли да включват възможност за предоставяне на средства за успешни транснационални информационни кампании или образователни инициативи за хуманно отношение към животните.

3.5. Оптимизиране на синергията с общата селскостопанска политика

Хуманното отношение към животните е част от социално ориентирания подход в селското стопанство, като Съюзът вече е изградил здрави връзки между селското стопанство и хуманното отношение към животните. По-голямата част от бюджета на ЕС, предназначен за хуманно отношение към животните, се предоставя на селскостопанските производители в рамките на програми за

развитие на селските райони. Необходима е обаче по-добра координация, която да рационализира действията и да оптимизира резултатите, особено в момент на икономически ограничения.

Комисията ще създаде специална междуслужбена организация, за да направи оценка по какъв начин да оптимизира синергийният ефект на сега действащите механизми на ОСП, особено чрез кръстосано спазване, развитие на селските райони, насърчителни мерки, политика за качество, биологично селско стопанство и др.

3.6. Проучване на хуманното отношение към развъжданата в стопанства риба

Развъжданата в стопанства риба попада в приложното поле на законодателството на ЕС за защита на животните по време на транспортиране и при умъртвяване, но за нея няма определени специални правила. Комисията ще продължи да търси научни мнения поотделно за различните видове и да прави оценка на въпросите във връзка с хуманното отношение към рибите при отглеждането на аквакултури с цел да предприеме целесъобразни действия в съответствие с резултата от оценката.

ПРИЛОЖЕНИЕ

Предвиждани действия	Година
Серия от действия за изпълнение на законодателството за защита на кокошките носачки (Директива 1999/74/ЕО)	2012
План за изпълнение и действия за прилагане на законодателството относно групирането на свинете майки (Директива 2008/120/ЕО)	2012
План за изпълнение на Регламента относно клането (Регламент (ЕО) № 1099/2009 на Съвета)	2012
Правила за прилагане на ЕС или насоки на ЕС относно защитата на животните по време на транспортиране	2012
Доклад до Европейския парламент и Съвета относно въздействието на генетичната селекция върху хуманното отношение към пилетата, развъждани и отглеждани за производство на месо*	2012
Доклад до Европейския парламент и Съвета относно прилагането на Регламент (ЕО) № 1523/2007 за забрана на пускането на пазара на котешка и кучешка кожа*	2012
Проучване относно хуманното отношение към развъжданата в стопанства риба при умъртвяването ѝ	2013
Доклад до Европейския парламент и Съвета относно различните методи за зашеметяване на птици*	2013
Доклад до Съвета относно изпълнението на Директива 98/58/ЕО*	2013
Насоки на ЕС относно защитата на свинете	2013
Проучване относно просветните и информационни дейности в сферата на хуманното отношение към животните, насочени към широката общественост и потребителите	2013
Проучване относно възможността на потребителите да се предоставя съответната информация относно зашеметяването на животните преди клане*	2013
Евентуално законодателно предложение за опростена законодателна рамка на ЕС за хуманно отношение към животните	2014
Доклад относно ефекта, който международните дейности в сферата на хуманното отношение към животните имат върху конкурентоспособността на европейските животновъди в глобализирания свят	2014
Доклад до Европейския парламент и Съвета относно системите за фиксиране на говеда, при които се прилага обръщане или неестествена позиция на тялото на животното*	2014
Проучване относно хуманното отношение към котките и кучетата, участващи в дейности с търговска цел	2014
Насоки на ЕС или правила за прилагане относно защитата на животните при умъртвяването им	2014
Доклад до Европейския парламент и Съвета относно възможността за въвеждане на определени изисквания относно защитата на рибата при умъртвяването ѝ*	2015
Доклад до Европейския парламент и Съвета относно прилагането на Директива 2007/43/ЕО и въздействието ѝ върху хуманното отношение към пилетата, развъждани и отглеждани за производство на месо*	2015
Проучване относно хуманното отношение към развъжданата в стопанства риба при транспортирането ѝ	2015

* Произтичащи от законодателството на ЕС задължения